

เทศน์เช้า วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๗

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

อ้าว ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ธรรมะเพื่อบำรุงหัวใจของเรา เห็นไหม ต้นไม้เขาใส่ปุ๋ย เขาให้น้ำเพื่อความชุ่มชื้นของมัน ให้ต้นไม้มันสดชื่น ต้นไม้ถ้าขาดปุ๋ยขาดน้ำมันก็แห้งแล้ง มันก็โรยราไปเป็นธรรมดา ฟังธรรมๆ ฟังธรรมเพื่อเตือนหัวใจของเราไป ให้หัวใจเรามีสติ ถ้ามีสติมีปัญญานะ มีสติมีปัญญามันจะมีสังขารม สังขารม ทำได้ดี ทำชั่วได้ชั่วแน่นอน ช้าหรือเร็วเท่านั้น แต่มันต้องให้ผลเด็ดขาด

นี่มันเป็นสังขารม ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว ถ้าเรามีสติปัญญาของเรา ถ้ามีสติ เห็นไหม สติมันยับยั้งอารมณ์ความรู้สึกของเราได้ ความรู้สึกเวลาตัดห้ามมันลั่นฝั่งสติมันยับยั้งได้ ถ้าขาดสติ พอขาดสติ เวลามันท่วมท้นมาตัดห้ามมันลั่นฝั่งๆ มันหลุดกระซากลากไป ถ้ามีสติขึ้นมามันกั้นได้นะ แม้แต่สติ ถ้ามีสติ นี้คำว่าสติของเรา สติก็คือสติ แต่สติ สติก็ไปประลึกเอา สติคือเราปั้นแต่งขึ้นมาว่าสติเป็นอย่างนั้น มันผลอยู่ทำไมว่าเป็นสติ แต่ถ้ามีสติขึ้นมา สรรพสิ่งในหัวใจมันหยุดหมด มันหยุดเพราะอะไร? เพราะสติมันยับยั้งได้ตามความเป็นจริง

ถ้าสติปัญญายับยั้งความจริง เพราะเรามีสติของเรา เราถึงยับยั้งความรู้สึกนึกคิดของเรา นี่มนุษย์เวลาจะทำสิ่งใดมันต้องเกิดมโนกรรมก่อน ถ้ามโนกรรม ถ้าไม่ได้คิด ไม่มีเจตนาทำสิ่งที่เป็นความผิดพลาด มันจะมีการกระทำออกมาได้อย่างไร? เว้นไว้แต่คนรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เวลาคิดขึ้นมาไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ทำผิดแล้วก็รู้เท่าไม่ถึงการณ์ รู้เท่าไม่ถึงการณ์เพราะอะไรล่ะ? รู้เท่าไม่ถึงการณ์เพราะว่ากิเลสตัดทอนความทะยานอยากมันปิดกั้นหัวใจไว้ ตัดทอนความทะยานอยาก รู้เท่าไม่ถึงการณ์ เพราะคนเราจะรู้ทุกสิ่งทุกอย่างมันเป็นไปไม่ได้หรอก ไอ้เรื่องโลกนี้ เรามีการศึกษาเราก็จะรู้แจ้งในวิชาที่เราศึกษา เราไม่ศึกษามาเราต้องให้ผู้ชำนาญการเขาจัดการ ให้ผู้ชำนาญการเขาจัดการ

ทางโลกเขายังแบ่งเป็นวิชาชีพของเขาเป็นแขนงๆ ไป เพื่อให้คนมีความถนัดแต่ละอย่างไป นี่ทางโลกเราจะเข้าใจสิ่งต่างๆ ไม่ได้ รู้เท่าไม่ถึงการณ์ทำผิดพลาดไป สิ่งนั้นให้ผลกับเราเห็นไหม ถ้าให้ผลกับเรา เราตั้งสติของเราไว้ ถ้าเราตั้งสติ สิ่งใดที่เรายังไม่รู้ เราจะไม่ว่าเลย ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้ว่าสิ่งใดทำแล้วเสียใจ ร้องไห้ทีหลัง ทำแล้วเสียใจ น้ำตาไหลพราก สิ่งนั้นไม่ดีเลย สิ่งนั้นไม่ดีเลย แล้วทำไมล่ะ? ทำไปทำไม? พอทำไปแล้ว ทำไปแล้วทำเพราะขาดสติไง เพราะเรายังยังไม่ได้ไง

นี่ไงธรรมะมันตรงนี่ไง เราเป็นทุกข์เป็นร้อนกันว่าเรานี้ปากกัดตีนถีบ เราจะไม่มีใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของเรา ชีวิตประจำวันถ้ารู้จักประหยัดมัธยัสถ์ คุณพระดีพระฉันมือเดียว ฉันมือเดียวเท่านั้นแหละ มือเดียวทำไมอยู่ได้ล่ะ? แต่เราจะให้มันขนาดไหนล่ะ? แต่เราไปมองข้างนอกไป มองว่าโลกเขา ชีวิตของเขา เขาคำรงชีวิตกันอย่างนั้น เราอยากจะมีคุณภาพชีวิตแบบเขา ทำไมต้องเป็นแบบเขาล่ะ? คุณคนไทยไปเมืองนอกสิ เขาต้องพกน้ำพริกไปด้วย กินอาหารเขาไม่ได้หรอก ไปคูสิ ไปคูฝรั่งมันกินอาหาร นี่เวลาคนไปเมืองนอกเขาต้องพกน้ำพริกไปด้วย ทำไมไม่ใช้ชีวิตแบบเขาล่ะ? ทำไมไม่เอาแบบเขาล่ะ? เอาไม่ได้เพราะอะไร? เพราะมันไม่ถูกลิ้นเราไง ถ้าไม่ถูกลิ้นเรา แต่เราไปมองแล้วทำไมเราไปชอบเขาล่ะ? ทำไมชอบอย่างนั้น ต้องทำอย่างนั้น ต้องเป็นอย่างนั้น ต้องเป็นอย่างนั้น นี่รู้เท่าไม่ถึงการณ์

รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ชีวิตมันก็สมบุกสมบันนะ ชีวิตเราเราต้องแบกรับภาระสิ่งที่เราหามา สิ่งที่เราหามาเพื่ออะไร? เพื่อปรนเปรอ ปรนเปรอใคร ปรนเปรอพ่อค้าใช่ไหม? ไม่ใช่ ปรนเปรอกิเลสเราไง เพราะกิเลสเรามันไม่มีสติยับยั้งไง ถ้ากิเลสมีสติยับยั้งมันยับยั้งสิ่งนั้นได้หมดแหละ ยับยั้งสิ่งนั้นได้หมด เราเป็นนักปฏิบัติ เราจะมาประพฤติดปฏิบัติกัน เรามาถือศีล ถือศีลคือความปกติของใจ ถ้าใจมันปกติแล้ว นี่ปัจจัยเครื่องอาศัยมันเรื่องเล็กน้อยมาก ของมันของปลายเหตุ ของต้นเหตุคือหัวใจที่มันสั้นไหวอยู่นี่ หัวใจที่มันสั้นไหวอยู่แล้วเราพยายามจะรักษาหัวใจของเราแล้วรักษาอย่างไรล่ะ?

ครูบาอาจารย์ของเราเวลาท่านรักษาท่านมีธุดงค์วัตร ธุดงค์วัตรฉันมือเดียว ฉันมือเดียวยังอดนอนยังผ่อนอาหารอีกต่างหาก ทำไมอดนอนผ่อนอาหาร มันจะมีประโยชน์อะไร มันต้องเสพสุขสิ ต้องกินอิมนอนอุ่นมันถึงจะเป็นความสุขสิ แล้วเวลามันพยายามอดนอนผ่อน ผ่อนมัน ผ่อนปรนมันนะ มักน้อยสันโดษ นี่มักน้อยแล้วยังต้องสันโดษอีก มันเป็นประโยชน์อะไรล่ะ? มันเป็นตบะธรรมแผดเผากิเลสไง กิเลสมันแสวงหา กิเลสมันต้องการของมัน

กิเลสมันต้องการของมัน เห็นไหม แล้วมันแสวงหาสิ่งนั้นมาเพื่อปรนเปรอมันๆ แต่เราไม่รู้ เราไม่รู้ว่าปรนเปรอมันไป เรานึกว่ามันปรนเปรอเรา จิตเป็นเรา สรรพสิ่งเป็นเรา พอเป็นเราก็เป็นทุกข์ไปหมดเลย แต่ถ้าเราทำความสงบของใจเข้ามา ใจมันสงบเข้ามาได้ ถ้าใจสงบเข้ามาได้ เราทำความดีที่นี้ ถ้าเราทำความดีที่นี้ ถ้าหัวใจเราดีแล้วมันมันใจ

ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว เพราะอะไร? เพราะว่าเวลาเราต่อสู้กับกิเลสมันลุ่มลึก คลุกคลานขนาดไหน เวลากิเลสมันมีกำลังที่มากกว่า มันจะบอกเลยมาปฏิบัติทำไม ทำไมต้องมาเหนื่อยยากขนาดนี้ เขาอยู่ทางโลกเขาเขาอยู่สุขสบายทั้งนั้นแหละ ทำไมเราต้องมาแบกโลกด้วย แล้วทำไมต้องมาแบกทุกข์ชั่วร้ายเข้าไปอีกทำไม ที่เขาว่าเขามีความสุข ความสุขจริงไหมล่ะ? คุณดูนะวัวควายที่มันไถนา ใครบังคับให้มันไถ คนไถนาบังคับให้โคไถนา

นี่ก็เหมือนกัน ว่ามันมีความสุขๆ ใครว่ามันมีความสุขล่ะ? ใครบังคับให้มันทำอยู่นั้นนะ ถ้ากิเลสตัดหาความทะยานอยากบังคับให้มันทำอยู่มันจะเอาความสุขจริงมาจากไหน? นี่เวลาโคนะมันลากแอกลากไถไปมันเหนื่อยของมันนะ มันลากแอกลากไถมาทั้งวันทั้งคืนนะ ถ้าเขาต้องไถนาเพื่อเขาจะทำไรไถนาของเขา โคนมันต้องลากของมันไปทั้งวันทั้งคืน มันทั้งหิว ทั้งกระหาย ทั้งทุกข์ทั้งยากทั้งนั้นแหละ

นี่ก็เหมือนกัน ที่ว่าเรามีความสุขๆ ความสุขจริงหรือ? ในเมื่อกิเลสตัดหาความทะยานอยากมันบังคับอยู่อย่างนั้นแหละ แล้วมันไถไปอยู่อย่างนั้นแหละ หามาปรนเปรอมันอยู่อย่างนั้นแหละ มันจะมีความสุขหรือ? มันจะมีความสุขจริงไหมล่ะ? มันมีความสุขไม่จริงหรือ มันมีแต่ความทุกข์ความยากไปทั้งนั้นแหละ แต่มันพอใจ เพราะทางโลก เห็นไหม ถ้าใครพอใจสิ่งใด ทำสิ่งใดที่พอใจเขาก็มีความสุขของเขา สิ่งใดถ้ามันขัดคอขัดใจมันจะเป็นความทุกข์ไปทั้งนั้นแหละ นั่นมันความทุกข์ของเขา นั่นความทุกข์ของเขา เห็นไหม

นี่เวลามันต่อสู้กัน เวลาเราใช้ปัญญาของเรา เราจะเอาคุณงามความดีของเรา ทำดีจากภายนอกนะ ความดีจากภายนอก ทาน ศีล ภาวนา มันก็เป็นเรื่องปกติของชาวพุทธ วัฒนธรรมประเพณีของชาวพุทธเราต้องทำของเราเพื่อประโยชน์กับเราเพราะเราเป็นคนฉลาด เราเป็นคนฉลาดนะ คำว่าคนฉลาดมันจะหาคุณประโยชน์ให้หัวใจเราตลอดเวลา แต่คนมันโง่ คนมันโง่มันทำลายตลอด คุณสิทางโลกเขาว่ามันเอาไรดีเอาเปรียบกัน เขาว่ามันจะได้ประโยชน์ๆ นี่มันเป็นโทษทั้งนั้น เป็นโทษทั้งนั้นเพราะอะไร? เพราะการกระทำ

กรรมคือการกระทำ ถ้าทำชั่วมันจะเอาความดีมาจากไหน? นี่เอารัดเอาเปรียบเขาตลอด มันทำสิ่งใดแล้วมันได้สิ่งใดมา มันก็ได้พินได้ไฟมา ไอ้ของที่ได้มามันเป็นวัตถุภายนอกเล็กน้อย แต่เวรกรรมที่มันสร้างขึ้นมา เห็นไหม คุณใช้เวลาขณะคนอื่นเป็นหมิ่นเป็นแสน ขณะเท่าไรก็แล้วแต่สร้างเวรสร้างกรรมทั้งนั้นแหละ แล้วสิ่งที่ชนะประเสริฐที่สุดคือชนะอะไร? ชนะตัวเอง ใจ เราให้เขา เราเสียสละ เราเปิดโอกาสให้เขา ถ้าเขาทำของเขาได้ด้วยเป็นสัมมาทิฏฐิสุจริตดีงาม แต่ถ้าเป็นมิฉฉาทิฏฐิ เราก็ไม่เห็นด้วยทั้งนั้นแหละ เพราะเราไม่ยอมเข้าไปสู่กระแสกรรมของใคร ไม่ยอมเข้าไปสู่ในวัฏฏะให้ใครหมุนเวียนตามกรรมของใคร

เราไม่เห็นด้วยกับเขาทั้งนั้นแหละ ถ้าทำชั่วเราไม่เห็นด้วยทั้งนั้นแหละ ที่ไม่เห็นด้วย เวลาเราอยู่ในสังคม นี่ในเมื่อเขามีกำลังกว่าไม่เห็นด้วยทำอะไรล่ะ? ไม่เห็นด้วยก็ค้านไว้ในใจ ใจ เราไม่เห็นด้วย มีการกระทำ การกระทำเป็นส่วนหยาบ แต่จิตใจของเราไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยเราก็ไม่ต้องเข้าไปสู่กระแสกรรมอย่างนั้น แต่ถ้าเราเออออกไปกับเขามันมีส่วนทั้งนั้นแหละ

ถ้าจิตใจของเรา ในกระแสสังคม ในเรื่องของทางโลก นี่คนโง่มากหรือคนฉลาดมาก คนโง่มากกว่าคนฉลาดอยู่แล้ว แล้วเราก็คิดมากับสังคม สังคมมีแต่คน นี้อเสวนา จ พาลานั ไม่คบคนพาล คนโง่คือคนพาล คนพาลมันเห็นแก่ตัว เห็นแก่ตัว เอาแก่ได้ นี่แล้วถ้าบัณฑิตล่ะ? เป็นบัณฑิตเป็นทุกข์มากเลย เป็นบัณฑิตต้องมีปัญญา เป็นบัณฑิตต้องรู้เท่าทันคน เป็นบัณฑิตต้อง... ก็ทำความดีนี่ปลาเป็น ปลาเป็นว่ายทวนกระแส น้ำ ไอ้ปลาตายมันไหลไปตามน้ำ ไอ้นั้นมันปลาตายทั้งนั้นแหละ แล้วเราจะเป็นปลาตายหรือปลาเป็นล่ะ?

เราเป็นปลาตาย เห็นไหม นี่เพราะอะไร? เพราะเรามีสติ เรามีสติ เรามีสัมมาทิฏฐิ สัมมาทิฏฐิ เชื่อ เชื่อในรัตนตรัย เชื่อในพระพุทธ พระธรรม พระธรรมคือคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เชื่อในอริยสงฆ์ สงฆ์ที่ดีงาม อย่าไปเชื่อไอ้สงฆ์ที่เหลวเป๋ว ไอ้สงฆ์ที่ทำตัวเหลวไหลอย่าไปเชื่อมัน ถ้าไม่เชื่อ ไม่เชื่อเป็นบาปนะ เขาบอกว่า เป็นบาป เห็นไหม เวลาเขาทำบุญก็เห็นแก่ผ้าเหลือง เอาผ้าเหลืองก็แถวเสาชิงช้าก็ไปกราบลิ ผ้าเหลือง ผ้าเหลืองอยู่ในตู้เต็มไปหมดเลย นี่ผ้าเหลืองมันเป็นธงชัยพระอรหันต์ ผู้ที่ครอง ผู้ที่ครองผ้านั้น

ฉะนั้น ถ้าเรามีพระพุทธ พระธรรมเป็นที่พึ่ง ถ้าเรามีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นที่พึ่ง เรามีศรัทธามีความเชื่อของเรา เรามีศรัทธาความเชื่อแล้วเราแยกแยะเอา เพราะอะไร? เพราะเริ่มต้นศรัทธาความเชื่อ ความเชื่อก่อน ความเชื่อเสร็จแล้วให้ค้นคว้าให้แสวงหา แล้วพอมีความ

เชื่อขึ้นมาแล้ว นี่กาลามสูตร กาลามสูตรให้แยกแยะ อย่าเชื่อว่ามันเป็นไปได้อย่าเพิ่งเชื่ออย่างนั้น แต่ความเชื่อเชื่อในรัตนตรัย เชื่อในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เชื่อในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เชื่อในสัจจะความจริง ถ้าเชื่อในสัจจะความจริงเราก็แสวงหา เราก็ค้นคว้าของเรา

การค้นคว้าของเราค้นคว้าที่ไหนล่ะ? นี่ถ้าเราทำสมาธิได้ยาก แล้วที่เขาบอกว่าเขาทำได้ง่าย เขาทำได้จริง มันเป็นไปได้จริงหรือ? มันเป็นไปได้จริงไหม? คุณสิ่งใดถ้าเรามีเงิน เรามีเงินเราสามารถแลกเปลี่ยนสิ่งใดได้ เราก็แลกเปลี่ยนกับใครได้ทั้งนั้นแหละ แล้วก็บอกว่าศีล สมาธิ ปัญญามันเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ มันเกิดขึ้นโดยความเป็นจริง มันเกิดขึ้นโดยอำนาจวาสนาบารมีของเขา มันจะเป็นไปได้อย่างไรล่ะ? มันจะเป็นไปได้อย่างไร? เราล้มลุกคลุกคลานอยู่ เห็นไหม นี่กาลามสูตรไม่ให้เชื่อ

ฉะนั้น ใครที่ชักนำไปทางที่เหลวไหล ชักนำไปทางที่ว่าไม่มีข้อเท็จจริง เราไม่เชื่อ เราไม่เชื่อ ไม่เชื่อเพราะอะไร? ไม่เชื่อเพราะเราทำแล้ว เราพิสูจน์แล้วมันไม่ได้ อย่างนั้นจริง เห็นไหม กาลามสูตรไง เราไม่เชื่อเขา ไม่เชื่อเพราะอะไร? ไม่เชื่อเราก็ทำอย่างนั้นแล้วมันไม่ได้ ถ้ามันไม่ได้ ไม่ได้คำว่าเป็นอำนาจวาสนาของเรา ถ้าอำนาจวาสนาเราก็ศรัทธาขนาดนี้ เราก็เต็มทีของเราอย่างนี้ นี่เราก็ได้ทำเต็มทีของเราเหมือนกัน ถ้ามันมีกาลามสูตรอย่าเพิ่งเชื่อ ไม่ให้เชื่อใดๆทั้งสิ้น ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ทำดีต้องได้ดี เราทำดีเรากำหนดพุทธโธ เราใช้ปัญญาอบรมสมาธิ เราทำดีของเรา ทำไมมันไม่ได้ดีล่ะ? มันไม่ได้ดีเพราะเหตุใดล่ะ?

อ้าว ถ้ามันไม่ได้ดี เห็นไหม สิ่งที่เราเวลาทำ กิเลสนี้กลัวกรรม กิเลสนี้กลัวกรรม กิเลสกลัวกรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กลัวสติ กลัวสมาธิ กลัวปัญญา แล้วสติ สมาธิ ปัญญา มันเป็นมรรค คำว่ามรรค นี่คำริชชอบ งานชอบ เพียรชอบมันเป็นมรรค มรรค ๘ ถ้ามรรคสามัคคีทำไมมันถึงสามัคคีล่ะ? แล้วมรรคมันจะก้าวเดินอย่างไรล่ะ? เห็นไหม มรรคนี้ยังต้องก้าวเดินไปนะ มรรคโคคือทางอันเอก ทางให้จิตนี้มันก้าวเดินออกไป ถ้ามันก้าวเดิน ถ้าเราจะทำความสงบของใจของเราเข้ามา แล้วทำไมมันล้มลุกคลุกคลานล่ะ?

ถ้ามันล้มลุกคลุกคลาน มันทำไม่ได้ นี่กิเลสกลัวกรรม กิเลสกลัวกรรม กลัวกรรมก็กลัวมรรค ทุกข์ สมุทัย นิโรธ นิโรธเกิดจากมรรค ถ้ามรรคมันไม่ก้าวเดิน นี่ที่มันล้มลุกคลุกคลานมันขัดแย้งเพราะกิเลสตัดหาความทะยานอยากของคน ถ้าคนมีกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ดู

อำนาจวาสนาบารมีของคน นี้ขีปปาภิญญา ผู้ปฏิบัติง่ายรู้ง่าย คำว่าปฏิบัติง่ายรู้ง่ายมันมาจากไหนล่ะ? บอกไม่ให้เชื่อ เขาว่าปฏิบัติง่าย ทำได้ง่ายๆ ไม่ให้เชื่อ แล้วเขาปฏิบัติง่ายรู้ง่าย รู้ได้อย่างไรล่ะ?

รู้ง่าย รู้ง่ายของเขาเพราะอำนาจวาสนาบารมีของเขา เขาได้ทำของเขา มา จิตนิสัย พันธุกรรมของจิต คุณลักษณะนิสัยมือของคน แต่ละคนก็ไม่เหมือนกัน อำนาจวาสนาของคนที่เขาปฏิบัติมา เขาได้สร้างสมบุญญาธิการของเขามากก็ไม่เหมือนกัน ถ้าไม่เหมือนกัน เวลาเขาทำเขาผ่านพ้นของเขาไปได้ ผ่านพ้นของเขาไปได้ ผ่านพ้นไปได้เพราะอะไร? เพราะเขากำจัดปราบปราม ปราบกิเลสค้นหาความทะยานอยาก เขาก็อยู่สุขสบายของเขา เขาอยู่สุขสบายของเขา แล้วของเราล่ะ? ของเรา นี้เวลากิเลสค้นหาความทะยานอยากของเรานั้นต่อต้าน กิเลสของเราทั้งนั้นแหละ ถ้ากิเลสของเรา เราต้องเข้มแข็งใจ

ถ้าเวลากิเลสของเรานะ คำว่ากิเลส กิเลสคืออะไร? กิเลสคือความเคยใจ กิเลสคือความนอนเนื่อง คืออนุสัย อนุสัยมันคืออะไร? อนุสัย คุณลักษณะน้ำขุ่น เวลาสิ่งที่มีน้ำเจือปนมากับน้ำนั่นคืออะไร? ความรู้สึกนึกคิดของเรา เห็นไหม อนุสัยที่มันนอนเนื่องมา มันนอนเนื่องกับความคิดเรา เวลาที่มีความคิด ความปรารถนา ความต่างๆ นี้อนุสัยมันนอนมาด้วย อนุสัยมันนอนมาด้วย นี้คือกิเลส ถ้ากิเลสมันนอนเนื่องมา กิเลสมันต่อต้าน กิเลสมันบิดเบือน กิเลสมันทำให้เราปฏิบัติแล้วล้มลุกคลุกคลาน เราก็ต้องเข้มแข็ง เข้มแข็งให้มากขึ้น ทำด้วยสติปัญญาให้มากขึ้น มันเป็นมรรคโค มันเป็นทาง ทางที่จิตก้าวเดิน

เวลาความรู้สึกนึกคิดมันเกิดจากใจ นี้เวลากิเลสอนุสัยมันก็มากับความรู้สึกของเรา แล้วเวลาจะต่อสู้กับกิเลส ต่อสู้กับกิเลสไปต่อสู้ที่ไหน? เขาบอกว่ากิเลส พญามารเป็นยักษ์เป็นเปรตเป็นผี เป็นอสุรกายที่น่ากลัว อสุรกายเปรตผีมันก็เป็นจิตวิญญาณ เวลากิเลสเหมือนเสือโคร่ง อันนี้มันบุคลาธิษฐานทั้งนั้นแหละ มันบุคลาธิษฐานให้เห็นโทษของมัน ให้เห็นว่ามันร้ายกาจอย่างนั้น แต่เวลาความจริงมันอ้อยสร้อย อ้อยสร้อยมากับความรู้สึกเรานี้แหละ มันอ้อยสร้อย เวลาเราปฏิบัติดีมันก็ตามมาด้วย มันก็ชื่นชมกับเราด้วย

เวลาเราปฏิบัติแล้วล้มลุกคลุกคลานนะ มันกระเทิบเลย เห็นไหม บอกแล้วว่าให้ใช้ชีวิตทางโลกดีกว่า เห็นไหม เวลาเพลิงพล้ำนะกิเลสมันซ้ำเติม เวลาเราปฏิบัติดีปฏิบัติงามกิเลสมันอนุสัยมันมาของมันด้วยอยู่อย่างนั้นแหละ แล้วเราจะกรองมันอย่างไรล่ะ? นี่ทำใจของเราให้สงบ

เข้ามา ถ้าใจเราสงบ จิตเห็นอาการของจิต จิตเห็นอาการ อาการคือการกระเพื่อม โดยธรรมชาติของจิตเป็นธรรมชาติที่รู้ ชาติรู้ รู้เฉพาะตนของมัน อารมณ์ความรู้สึกเกิดขึ้นมาจากขั้น ๕ เวลาจิตสงบแล้วพยายามจับ จิตเห็นอาการของจิต ถ้าจับได้พิจารณาของมัน พิจารณาได้ แยกแยะได้ นี่พิจารณาของเราไป ทำของเราไปอันนี้คืองาน

อันนี้ก็เลสมันกลัวตรงนี้ ถ้ากิเลสกลัวตรงนี้มันก็ปิดแข็งปิดขาให้ลุ่มลुकลुकกลานตรงนี้ เวลาเราปฏิบัติไปมันก็ลุ่มลुकลुकกลานของมัน มันไม่ได้สมความปรารถนา สมความปรารถนา ไม่สมความปรารถนา นี่ตัดหาความทะยานอยากไม่สมความปรารถนาก็เป็นทุกข์ใจ เป็นสมุทัยใจ นี่ก็งานของมันใจ ก็นี่งานของมันโดยหน้าที่ของมัน โดยหน้าที่ของมัน นี่กิเลสมันต่อต้านอย่างนี้ แล้วกิเลสมันกลัวอะไรล่ะ? ก็กลัวความวิริยะอุตสาหะไง มันกลัวสติ กลัวความเพียรชอบงานชอบ กลัวความมุมานะของเราไง ถ้าเรามีความมุมานะของเราไง

ถ้าเรามีความมุมานะ มุมานะโดยความถูกต้องตั้งงามขึ้นไป นี่กิเลสมันกลัวตรงนี้ แต่เราเองเราก็ออแท้ เราเองเราก็ออแท้ เราก็อมีความทุกข์ความอยากของเรา อันนี้ก็คืออำนาจวาสนาบารมีของคน นี่ปฏิบัติง่ายรู้ง่าย ปฏิบัติง่ายรู้ยาก ปฏิบัติยากรู้ยากก็ตรงนี้ ตรงที่เราทำของเรามา เราทำของเรามา ถ้าเราทำของเรามา เราต้องตั้งสติแล้วพยายามทวนกระแสกลับไป ก็เราทำมา ถ้าเราทำมามันก็มีกำลังใจ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เป็นมนุษย์ เป็นกษัตริย์สละราชบัลลังก์มา เศรษฐี กุฎุมพีต่างๆ ในสมัยพุทธกาล กษัตริย์สละความสุขสบายมาทั้งนั้นแหละ แล้วมาประพฤติปฏิบัติ เขาทำยิ่งกว่าเรา เขาทำยิ่งกว่าเรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ท่านทำยิ่งกว่าเรา ถ้าเอาอย่างนี้มาเป็นตัวตั้ง เป็นประเด็น จิตใจมันก็เข้มแข็งขึ้นมา เพราะมีคนที่มีมุมานะบากบั่นเดินไปต่อหน้าเรา เดินไปต่อหน้าเรา จูงเรามาๆ จูงความเชื่อ จูงหัวใจเรามา ท่านทำแล้วท่านผ่านไปต่อหน้าเรา แล้วทำไมเราทำไม่ได้ ก็ไหนว่าเรารักตัวเอง เราปรารถนาตัวเอง

นี่ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ทำดีทางโลกมันก็เรื่องโลกๆ สังคม สภาพกรรมนะ สร้างกรรมให้มันมากขึ้น กระทบกระเทือนกันไปวงกว้าง นี่บาปกรรมมันจะซับซ้อนไป นี่พูดถึงบาปกรรมทางโลก ทำดีทำชั่วทางโลก ทีนี้ทำดีทำชั่วทางโลกนี่เป็นเรื่องของโลกียปัญญา เรื่องของโลก ใครจะมีเขาวนปัญญาขนาดไหน บริหารจัดการเรื่องของโลกเขา แต่ถ้าเรามีสติมีปัญญาของเรา เห็น

ไหม ภวานามยปัญญา มหาสติ มหาปัญญา มั่นสุดยอด มั่นสุดยอดเอาชนะตนเองสำคัญที่สุด
เอาชนะใจของเราไว้ในอำนาจของเราสำคัญที่สุด มันไม่สร้างเวรสร้างกรรม

นี่ชนะคะคานกันสร้างเวรสร้างกรรมทั้งนั้นแหละ ชนะตนเองประเสริฐที่สุด ประเสริฐ
ที่สุด แล้วถ้าชนะใจตนเองได้ ใจทุกๆ ดวงในสามแดนโลกธาตุก็เป็นอย่างนี้ ถ้าเข้าใจใจของเรา
ดวงเดียว เข้าใจๆ เห็นกิเลสตัดหาคความทะยานอยากในใจของเราด้วยมรรคญาณ ด้วยสังขธรรม
เราจะเข้าใจทุกๆ ดวงใจหมดเลย เหมือนกัน ถ้าเหมือนกันมันยิ่งน่ากลัว น่ากลัวกิเลส เพราะกิเลส
ในหัวใจของเรา กว่าเราจะผ่านมาได้แต่ละขั้นแต่ละตอนมันทุกข์ยากขนาดไหน แล้วของคนอื่น
เขาเต็มหัวใจเลย เขาอยู่เต็มหัวใจเลย มันน่ากลัวไหม? น่ากลัวที่ว่าเขาไม่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ เขา
ไม่รู้เท่าถึงกิเลสในหัวใจของเขา แล้วเขาแสดงออกมา แล้วเรานี้เราเห็นมันน่ากลัวไหม? มันน่า
กลัวมาก

ถ้าน่ากลัว สิ่งนั้นมันเป็นเหตุสุดวิสัยของเขา เขารู้เขาเห็นของเขาไม่ได้ แต่ แต่เรารู้เราเห็น
ของเราแล้วเรากำราบปราบปรามกิเลสในหัวใจของเรา แล้วเราพยายามทำตรงนี้ให้ได้ผลตรงนี้
เข้าใจหัวใจดวงนี้ แล้วจะเข้าใจหัวใจในสามแดนโลกธาตุ เอวัง